

Javítókulcs
MAGYAR NYELVI FELADATOK
8. évfolyamosok számára
AMNy1

A javítókulcsban feltüntetett válaszokra a megadott pontszámok adhatók. A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. A helyesírási és másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de csak ott vesszük figyelembe, ahol a megoldókulcsban erre külön utalás van.

1. a) Bármilyen *kal-* kezdetű magyar főnév elfogadható, pl. kalács, kaláka, kaland, kalapács, kalász, kalicka, kalifa, kallantyú, kaloda, kalóz; Kalocsa. Nem fogadhatók el ugyanannak a szónak különböző toldalékokkal ellátott alakjai (pl. kalózsok, kalózkodás), de a szóösszetételek (pl. kalandpark, kalózzászló és/vagy kalózhajó; kalaptartó) igen.
Minden olyan főnév elfogadható, amelyik magyar egynyelvű szótárral igazolható, s megfelel az utasításban megadott kritériumoknak.
1 pont: 2 jó megoldás
0 pont: 1 jó megoldás vagy hiányos válasz
Csak a helyesen leírt alak fogadható el. *1 pont*
- b) Minden olyan magyar egynyelvű szótárral igazolható összetett szó elfogadható, amelynek könyv az utótagja, pl. tankönyv, szakkönyv, történelemkönyv, anyakönyv, betétkönyv, gyermekkönyv, mesekönyv, telefonkönyv.
1 pont: 2 jó megoldás
0 pont: 1 jó megoldás vagy hiányos válasz
Csak a helyesen leírt alak fogadható el. *1 pont*
2. a) A tanulónak ki kell javítania a következő hibákat: *3 pont*
1. mondat:
Magyarországon sok barátot szereztem, velük azóta is tartom a kapcsolatot / tart a kapcsolatom / tart a kapcsolat.
 2. mondat:
Majd írok nekik levelet, hogy látogassanak meg (engem).
Nem fogadható el: Majd írom nekik a levelet, változat, mivel új szó került a mondatba.
 3. mondat:
A(z én) szüleim is szeretnének megismerkedni velük.
Minden helyesen megoldott mondat egy pontot ér, de csak abban az esetben, ha minden hibát kijavított a tanuló, és újabbat nem ejtett.
Más – nyelviileg helyes – megoldást csak akkor lehet elfogadni, ha az a feladat utasításában megadott kritériumoknak megfelel.
Nem fogadható el a szórend felcserélése (pl. kapcsolatot tartok) és/vagy új szavak beépítése a mondatokba (pl. írok helyett megírom, megismerkedni helyett megismerni, velük helyett őket, illetve szüleim helyett szülőim).
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
3. a) megjelölve *1 pont*
 b) megjelölve *1 pont*
 c) megjelölve *1 pont*
a)–c) A pont csak akkor adható meg, ha a megfelelő betűjelet bekarikázta.
 d) aláhúzva: jegygyűrű *1 pont*
 e) aláhúzva: 1-jén *1 pont*
d)–e) A pont akkor is megadható, ha csak a jegygyűrű és/vagy az 1-jén formát az aláhúzástól eltérően, de egyértelműen jelölte.

4. a) 35 1 pont
- b) Aláhúzva: „...melyből a kis ravaszok a meglepetés kedvéért csavarták ki a körtét.”, és más mondatot a szövegben nem húzott alá. (Lásd a 3. bekezdés 3. mondatában.) 1 pont
El kell fogadni, ha az egész mondatot aláhúzza a tanuló.
- c) A tanuló – esetleg kevésbé általánosítva fogalmazva – megmagyarázza, hogy a szöveg az autóval (járművel) kapcsolatban használja azokat a kifejezéseket, amelyeket a virágra (növényre) szoktunk. Pl.: Az autó kihajtását a növény kihajtásához hasonlítja. vagy Az autóra mondja, amit növényre szoktunk. Helyes válasz az is, ha a tanuló arra utal, hogy ezek a szavak többjelentésűek, és/vagy metaforikus kifejezések. 1 pont
Minden, tartalmilag helyes válasz elfogadható.
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
- d) A) Jelöletlen 3 pont
 B) Bekarikázva
 C) Jelöletlen
Minden helyes válasz 1 pontot ér.
Csak az egyértelmű jelölés fogadható el.
- e) Pl.: ...másképp nem bírta volna el Kövér Lajos nem mindennapi súlyát. 1 pont
Minden, tartalmilag helyes válasz elfogadható.
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
- f) A) A „... BÓLDOG SZÜŰŰLÍÍNAAPOOOT!” vagy a „zendült” szövegrészlet után, 2 pont
 mert a köszöntő dal kíséretéről szól a mondat.
 vagy a „Kövér Lajos ballagott a nyomában.” szövegrészlet után, amennyiben a kíséret szó követőket jelent.
 B) A „...fel-alá száguldozott az udvaron.” szövegrészlet után, mert az mutatja be az udvaron, az autók között a triciklit kipróbáló Kövér Lajost.
 vagy a „...Karcsi bá kászálódott elő.” vagy a „...biciklit varázsolt elő.” vagy a „...hunyorogott az öreg.” szövegrészlet után. Ezekben az esetekben a születésnapba beavatott Karcsi bát nézik kedvtelve a barátok.
 vagy a „...járművet illetőleg.” szövegrészlet után, a szakival beszélgető Kövér Lajost nézik kedvtelve a barátok.
Egy-egy helyes, egyértelmű jelölésért adható 1–1 pont. Amennyiben egynél több helyre ír be a felvételiző egy betűt a szövegbe, s azok között hibás hely is van, az 1 pont arra a részfeladatra nem adható meg.
- g) *Eszköz:* 1 pont adható az íráskép sajátosságainak megfogalmazásáért, pl.: nagybetűs írásmód vagy a betűk (magánhangzók) többszörözése vagy a rövid magánhangzók helyett hosszú magánhangzók alkalmazása. 2 pont
 El kell fogadni, ha a tanuló válasza konkrét, tehát az egyes magánhangzók megnevezésével ír azok többszörözéséről. Pl.: a három (sok) ű, a, o betű, a hosszú magánhangzó fejezi ki az elnyújtott énekszót.
Magyarázat: 1 pont adható az indoklásért, pl.: a hangos, elnyújtott énekszót jelzi az íráskép.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
- h) 1 pont adható a jelenség megfogalmazásáért, pl.: pösze, vagy f-et ejt az „sz” és „cs” hangok helyett, nem beszél tisztán 2 pont
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
 1 pont adható az indoklásért: mert valami (csikk) van a szájában.
Minden, tartalmában helyes választ el kell fogadni.
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.

- i) *kompania*: pl.: társaság, csoport, baráti kör, csapat 3 pont
Nem fogadható el stilisztikai okok miatt: banda, bagázs, brancs, galeri.
töviről hegyire: pl.: alaposan, részletesen, elejétől a végéig
tricikli: háromkerekű bicikli (kerékpár, bringa, bicaj)
Nem fogadható el a „háromkerekű” szó nélkül a megoldás.
Nem fogadható el stilisztikai okok miatt: drótszamar, csőszamar, canga, pléhkecske; fenekarika, gyorskerék, ördögkereke.
Minden olyan egyéb szinonimát el kell fogadni a megadottakon kívül, mely egynyelvű szótárral igazolható, és a szövegkörnyezetbe illik.
1–1 helyes megoldás 1–1 pontot ér.
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
5. a) énekszó 1 pont
 b) barátokat 1 pont
 c) díszes 1 pont
6. a) hasonlat 1 pont
 b) metafora 1 pont
 c) megszemélyesítés 1 pont
7. a) A) IV., B) I., C) V., D) II., E) III. 2 pont
Amennyiben a tanuló nem írt minden betűjelhez egy-egy számot, akkor is a megadott párosítás alapján kell pontozni, még abban az esetben is, ha az eltérő megoldása elvileg elfogadható lenne, ugyanis a feladat belső összefüggéseit a hiányos megoldásnál nem vette figyelembe, a feladatban rejlő problémát nem oldotta meg, azt kikerülte.
2 pont: hibátlan megoldás
1 pont: 3–4 jó megoldás
0 pont: 2 vagy annál kevesebb jó megoldás
8. a) aláhúzva: fog 1 pont
 b) aláhúzva: bandukol 1 pont
9. a) múlt idejű 1 pont
 b) lepesen 1 pont
 c) hábik 1 pont
 d) tárgy 1 pont
A másolási és/vagy helyesírási hibákat javítjuk, de nem vonunk le miattuk pontot.
10. a) Tartalom 3 pont
3 pont, ha a fogalmazás megfelel a címnek; bemutatja a választott kort, és indokolja a választását; színes, ötletes, gondolatgazdag, egyéni.
2 pont, ha a fogalmazás megfelel a címnek; színes, ötletes, gondolatgazdag, egyéni; a tanuló bemutatja a kort, de nem indokolja meggyőzően a választását.
1 pont, ha szegényes, alig felel meg a címnek, közhelyes, száraz a leírás vagy az elbeszélés.
0 pont, ha nem felel meg a megadott címnek, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás.
A pontszám nem függhet a dolgozat műfajától.
- b) A szöveg szerkezete 3 pont
3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett; a szöveg eléri a megadott terjedelmet.
2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szertetlen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.
1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül.
0 pont, ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz a fogalmazás.

- c) Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának. Nyelvhelyességi szempontból kifogástalan. *1 pont*
- d) Helyesírás *2 pont*
2 pont: legfeljebb 2 központosási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosási hibáit).
1 pont: egy-két ékezet hiánya és legfeljebb 3–5 központosási hiba. Legfeljebb egy hiba az egybeírás-különírás terén, de súlyos hibának számít az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írása, tehát ilyen hiba esetén nem adható pont.
A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.
- e) Külalak, íráskép *1 pont*
1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatóak, az ékezethasználat egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.
Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználat, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.
c)–e) Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.